

NÉPLAP

Gerő elvtárs felavatta az 1905-ik hidat!

A MAGYAR KOMMUNISTA PART KELETMAGYARORSZAGI LAPJA

IV. ÉVFOLYAM, 232. SZÁM

VILÁG PROLETARJAI EGYESÜLJETEK I.

1947 OKTÓBER 14, KEDD

Tito tábornagy miniszterei élén személyesen fogadta Belgrádban a magyar kormányküldöttséget

Szorosabb kapcsolatot építenek ki Magyarország és Jugoszlávia között

Vasárnap éjszaka indult el Belgrádba a magyar kormányküldöttség, amely a magyar-jugoszláv kulturális egyezmény aláírásával kapcsolatban tárgyalásokat folytat a magyar-jugoszláv jóviszony és kulturális kapcsolatok elmélyítése céljából. A küldöttséget Dinyés Lajos miniszterelnök vezeti és tagjai között van Szakasits Árpád, Molnár Erik, Gerő Ernő, Veres Péter és Dobi István is.

A magyar kormányküldöttség főnöke a tábornagyok közötti találkozó után a magyar-jugoszláv jóviszonyok elmélyítése érdekében a magyar-jugoszláv kapcsolatokat tárgyalásokat folytat a magyar-jugoszláv jóviszony és kulturális kapcsolatok elmélyítése céljából. A küldöttséget Dinyés Lajos miniszterelnök vezeti és tagjai között van Szakasits Árpád, Molnár Erik, Gerő Ernő, Veres Péter és Dobi István is.

A magyar kormányküldöttség főnöke a tábornagyok közötti találkozó után a magyar-jugoszláv jóviszonyok elmélyítése érdekében a magyar-jugoszláv kapcsolatokat tárgyalásokat folytat a magyar-jugoszláv jóviszony és kulturális kapcsolatok elmélyítése céljából. A küldöttséget Dinyés Lajos miniszterelnök vezeti és tagjai között van Szakasits Árpád, Molnár Erik, Gerő Ernő, Veres Péter és Dobi István is.

Dinyés Lajos miniszterelnök a jugoszláv partizánok részéről üdvözlő beszédet mondott.

Tito tábornagy bemutatva egymásnak a magyar küldöttség tagjait a jugoszláv vezetés részéről üdvözlő beszédet mondott.

„A magyar nép szeretetét hoztam”

A magyar kormány és Magyarország dolgozó népe nevében — mondotta — baráti érzelmeivel elkövetve boldogan lépek a baráti szomszédos demokratikus Jugoszlávia földjére. Népünk barátságát, amelyet a Habsburg, majd a német imperializmus csak rövid időre tudott megzavarni, széles alapokon nyugvó biztosítéka annak, hogy a Duna-völgyi népek csak egymás megbecsülésében és segítségében tudnak békében, demokráciában élni egymás mellett és dolgozni azért a jövőért, amelyet csak a demokrácia nyújthat a nemzetnek.

A magyar nép üdvözlő és szeretetét hoztam a demokratikus Jugoszlávia népének abból az alkalomból, hogy a két ország kapcsolatának további elmélyítése céljából országunk

zöti kulturális egyezmény aláírására kormánydelegációval Belgrádba jöttem. A magyar miniszterelnök beszéde után Tito tábornagy és a fogadáson résztvevő miniszterek felváltva üdvözlő beszédet mondtak a magyar küldöttség nevében. A délelőtti folyamán a magyar

küldöttség Dinyés Lajos miniszterelnök vezetésével látogatást tett Tito tábornagy hivatalában. — Majd pedig Ribárnál, a tulajdonképpen elnöknél. Röviddel utána Tito tábornagy, majd pedig Mile Perunicics, a jugoszláv nemzetgyűlés elnöke, a tábornagyok adta vissza a látogatást Dinyés Lajos miniszterelnök

nek és Szakasits Árpád miniszterelnöknek. A belgrádi rádió részletesen beszámolt a magyar kormányküldöttségnek Belgrádba való megérkezéséről. Hanglémezre vették Dinyés Lajos miniszterelnöknek a belgrádi pályaudvaron elmondott magyaryelvű üdvözlő beszédét, amelyet ezután a belgrádi rádió bemondója szerb nyelven ismételt.

Beomlott a tárna — öt bányász elpusztult

Borzalmas szerencsétlenség Pécs mellett — A bányaláz még mindig ég

Borzalmas szerencsétlenség történt szombati este 10 órakor a Pécs mellett lévő Meszhart-bányában. A pécsi rendőrkapitányság jelentése szerint a bánya András aknájának 5-ös szintjén tűz tört ki, amely gyorsan terjedt tovább. Azonnal mentőcsapatot szerveztek, amely Lugosi György mérnök vezetésével ment a bányába, hogy megkezdje a tűz oltását. Már a mentőcsapat leszállása közben megkezdte az első szerencsétlenséget. A bányaláz elterjedt, és az eszméletét veszítette, szénmonoxid mérgezést szenvedett. A szerencsétlen bányász felhozatala után néhány perccel meghalt. A mentőcsapat folytatta útját pár pillanattal később borzalmas robbanás reszketeltette meg a levegőt, az oldalfalak leszakadtak, mire a tárna beomlott és a törmelék maguk alá temeték az öt embert.

A romok alól Lugosi György mérnöknek sikerült kímélnie, társai: Stanek Gyula, Hegyi Ferenc, Csapó János, Vajáros és Csankó Viktor csillás eltűntek az omladék alatt. Eddig még egyiküket sem tudták megközelíteni, pedig állandóan dolgoznak a romok ellakításán. Minden valószínűség szerint életüket veszítették. A tűzzel kapcsolatban lefolytatott vizsgálat eddigi megállapításai szerint öngyulladás történt, semmi jel nem mutat arra, hogy szabotázs történt volna.

A bányaláz még mindig ég, az oltási munkálatok folyamatos és természetesen folytatják a szerencsétlenül járt mentőcsapat tagjai után is a kutatást.

A pécsi szénbányász-szerencsétlenségről az iparügyi minisztérium a következőket jelentette:

A MESZHART pécsvidéki bányájának András aknájában október 11-én este tíz órakor a bányából kiszálló munkások jelentették, hogy tűz tört ki. A bányász vezetősége a tűz elfojtása érdekében azonnal megkezdte a szükséges m-

űködéseket, az oltási munkálatok közben Krupp Károly vájár a tűz következtében keletkező szénmonoxid mérgezést szenvedett és ennek következtében meghalt. Az oltásnál még négy vájár és csillás, továbbá két bányamentő bennmaradt. Ezeknek kimentésére irányuló munkálatok folyamatban vannak.

eddig azonban még nem jártak sikerrel a nem valószínű, hogy éjve kerülnek elő.

A szerencsétlenség okáról még korai lenne nyilatkozni és csak a vizsgálat állapítja majd meg, hogy valami mulasztás történt-e, vagy pedig véletlen szerencsétlenségéről van szó. Igen nagy szerencse, hogy a szerencsétlenséget akkor fedezték fel, amikor az illető bányalelőn dolgozó munkások már elhagyták munkahelyüket. Az új csoport pedig még nem vette át a munkát. Ha az új csoport már lenne volna, akkor a szerencsétlenség sokkal nagyobb arányúvá fejlődhetett volna.

LAPZÁRTAKOR ÉRKEZETT: Hétfőn délután hét óra tájban, az András-aknában való mentési munkálatok során megtalálták a 4 bentrekedt bányász holttestét. Halálukat metángáz-előzta fulladás idézte elő.

Az amerikaiak az olaj miatt nem akarják kihívni az arabok ellenszenvét

Hussein, jeruzsálemi főmufti — ki annakidején Hitlerrel cimborált — a „Daily Mail” libanoni tudósítója előtt így nyilatkozott: Az angol kormány az az elhatározása, hogy kivonja közigazgatási személyzetét és csapatát Palesztinából, böles és érdekes dolog. A főmufti ezután kijelentette, hogy az arab liga két országa csapatából arab hadsereget szervezett, hogy fellépjen Palesztina esetleges kettészakadása ellen. A newyorki rádió a „New York Times” cikkére hivatkozva közölte, hogy az amerikaiak általában ellenzik, hogy az amerikai csapatok tartsák fenn a rendet Palesztinában. A vezérkar főnöke kijelentette, hogy stratégiai szempontból nem lenne jó kihívni az arabok ellenszenvét, mert az arab országok nagy olajtartalékokkal rendelkeznek. A jeruzsálemi amerikai konzul-

tust héves robbanás reszketette meg. A robbanás kárt nem okozott.

Az Egyesült Nemzetek palesztinai bizottsága ezen a héten folytatja munkáját. Még 22 nemzet kiküldöttje ohajt felszólalni. A legnagyobb érdeklődés mutatkozik a Szovjet kiküldött felszólalása iránt. A Szovjetunió az egyetlen nagyhatalom, amely még nem fejtette ki álláspontját a palesztinai kérdésben.

Ostromállapot Athénben

A „News Chronicle” athéni levelezője szerint Athénben kihirdették a kivételes állapotot. A kormány az az intézkedésre arra a félelemre mutat, hogy a polgárháború esetleg átharapodzik Athén területére is.

Az Angol KP is egyetért a vársói nyilatkozattal

A Brit Kommunista Part végrehajtó bizottsága kimondotta, hogy minden tekintetben egyetért a 9 európai Kommunista Part nyilatkozatával, mely felhívás az amerikai imperializmus céljai: Európának politikai és gazdasági vonatkozásban való rabszolgaság badöntése ellen.

ORSZÁG — VILÁG

A NOT életfogytig tartó kényszer-munkára ítélte Száisi volt sorfőnököt, Pálkás Andrást.

A moszkvai rádió jelentése szerint a kubai kormány betiltotta a kubai általános szakszervezetet. A szakszervezet vezetői tiltakozásul általános sztrájkot készítettek elő.

A budapesti Szabadsághegyen Ott Károly népjóléti miniszter felavatta a Nemzeti Segély második tífűhöz gyermekszanatóriumát.

Az egyiptomi kolerajárvány vasárnap szedte a legtöbb áldozatot, még pedig 112-t.

Szófia jelentés szerint a Tass magyar vontatógőzös személyzetéből 11-en haltak meg és 11-en megsebesültek.

A magyar-csehszlovák vegyesbizottság, mely a pozsonyi hídő bázis magyar községének átszervezésével foglalkozik szombaton és vasárnap tartotta első két megbeszélését, a pozsonyi Carlton szállóban. A vegyesbizottság albizottságai küldött ki a helyszínre a határok megvonása céljából.

Olcsobb lesz a gyógyszer

A drágaság elleni harcban példamutató intézkedést hozott a népjóléti minisztérium. Megjelent a rendelet a gyógyszerek árának szabályozásáról, amelynek végrehajtási utasítása a közeljövőben lát napvilágot. Ez egyszerűen rendet teremt a nagy iparág kalkulációs dzsungelében.

A gyógyszerregisztrációs vállalatok kalkulációs mintát kapnak ezzel a rendelettel. Meghatározott kereten belül meghatározott százalékos kulcs szerint számíthatják fel a különböző költségeket. Külön megszabják, hogy hány százalék lehet az adminisztráció, a propaganda, a kutatás költsége, a csomagolás, mennyi munkabérek esik az anyagra és mennyi lehet a gyártási költség.

Már a rendeletet előkészítő tárgyalások alatt 15 százalékkal csökkentették a gyarak árakat. Most az új rendelet újabb ármérsékletet hoz csaknem az összes gyógyszernél. A népjóléti minisztérium példamutató intézkedésével a gyógyszerekhez eszentül valóban a legolcsóbban jut a közönség.

410 hadifogoly érkezett vasárnap Debrecenbe

Oktober 12-én Máramarosziget felől 410 hadifogoly érkezett a debreceni átvevő állomásra. A foglyok közül 324 tiszt, 31 tiszt-helyettes, 54 legénységi és 1 polgári személy.

Debrecenbe érkeztek: Tili Antal Timár-utca 32, Tóth János Veresegyháza 136, dr. Cserjés Miklós Szoboszlói-út 2, Nagy István Hungária-körút 2, Nemes Pál Hatvan-utca 1, Papp Gyula Akácfa-utca 5, Pusztai Ferenc Honvédtemető-utca 27, Kádár Béla, Kádár László Eötvös-utca 53, Marosfői János Üzletvezetőség

Debrecen környékére érkeztek: Hajdúszoboszló: Deme Mihály, Ambrus László, Hajdúböszörmény: Szikár Endre, Andirkó Antal, Demeter Miklós, Bíró Gábor, Püspökladány: Kiss Sándor, Kaba: Szabó Sándor, Nádudvar: dr. Szilágyi Dezső.

Uzennek a hadifoglyok: A szombati szerelvényt elhozott hadifoglyok a következőktől hoztak üzenetet Debrecenbe: Holcz Lajos Csérnovitz, 7503/2, Tomsika Árpád Máramarosziget, Buckó Rudolf Sztalinó 7525/10.

BOLDOGAN belenyugodott a két és fél évi fegyházbüntetésbe

Tegnap délelőtt tartották meg a 9 esetben büntetett Karmazsin Sándor Harsányi Gusztáv utcai lakos lopás és csalás ügyében a főtárgyalást. Ez az augusztusban vasúti altszéknek adta ki magát. Vajna István és Papp József salgótarjáni lakosoktól 70 forintot csalt ki azzal, hogy 250 forintért szállít nekik lisztet. A

liszt nem érkezett meg, mire a károsultak feljelentették Karmazsint. Akihalgatások során napvilágra került még egy 1945-ben elkövetett kerékpárlopás is. A tegnapi főtárgyaláson jogerősen két és fél évi fegyházbüntetésre ítélték a bíróság. Az ítéletbe Karmazsin boldogan belenyugodott.

TÖRÖK HATÁRÓRÓK TÜZELTEK GÖRÖG SZABADSÁGHARCOSOKRA

A moszkvai rádió a görög demokratikus rádió jelentése alapján közölte, hogy török határőrök szeptember 20-án ráletek a görög demokratikus hadsereg tagjaira. Október 4-én ismét tüzeltek egy szabadharcos-csoportra.

BRIT BOMBÁZÓK ÉRKEZNEK TÖRÖKORSZÁGBA

Az ankarai rádió közölte, hogy hétfőn hét bombázóból álló brit repülőkötelék érkezik Ankarába. A brit repülőek egy hétig maradnak Törökországban a török légierő vendégeiként.

Meg akarták lincselni a mezei tolvajokat

Sorozatosa mezei lopások miatt véle őrizetbe a rendőrség Petruska Pálné Dömsödi-utca 32. sz. alatt és Petruska Imréné Wolaffka-utca 25. szám alatti lakost, akik az elmúlt hónap folyamán 13 kisembert súlyosan megkárosítottak azzal, hogy földjükről nagymennyiségű tengeri-burgonyát és tököket lopnak. A rendőrség a helyszíni szemlére magával vitte a letéseket, akiket a felhaborodott károsultak megtámadtak. Csak a rendőrség erejével közbejépe mentette meg őket a megismeréstől.

Az építőmunkások kötött gazdálkodást követelnek. A debreceni építőmunkások pénteki taggyűlésükön foglalkoztak a gazdasági helyzettel. Határozati javaslatot fogadtak el, melyet a MEMOSz országos központjának megküldtek. Ebben a következőket szögezték le: "Az építőmunkások igen nagy áldozatot vállaltak annak idején az infláció előtt és az infláció után is. Életszínvonaluk azonban, ahelyett, hogy emelkedett volna a spekuláció következtében, egyre rosszabbodik. Tartalékok grújtésére még csak gondolni sem tudnak. Ezért kéri a kormánytól, hogy haladéknélkül valósítsa meg a dolgozók érdekében a kötött gazdálkodást. Ugyancsak kéri, hogy a hároméves terv munkáit is indítsák meg."

Uj kultúrházat avatott az MKP a Határ-utcában

Szombaton este hat órakor tartotta meg a Kommunista Párt Határ-utcai szervezete kultúrházavatását. A Himnusz elénekzése után Cseres János párttitkár rövid beszéd kíséretében átadta a kultúrházat a párttagságnak. Ezt követően Hübéressy Sándor elvtárs tartotta meg felavató beszédét, melyben kihangsúlyozta, hogy a jó kultúr munka a tömegek kulturális felmelegedését szolgálja és egyben erősíti a népi demokráciát. Jölsikerült egyfelvonásos népszínművet játszott "Szűz" címen ezután a pártszervezet kultúrszínházja, melynek benáttatását Nagy Sándorné elvtársnő végezte. A bensőséges felavatónépegyüttérő tartó tánc követte.

Az építőmunkások kötött gazdálkodást követelnek

Az építőmunkások kötött gazdálkodást követelnek. A debreceni építőmunkások pénteki taggyűlésükön foglalkoztak a gazdasági helyzettel. Határozati javaslatot fogadtak el, melyet a MEMOSz országos központjának megküldtek. Ebben a következőket szögezték le: "Az építőmunkások igen nagy áldozatot vállaltak annak idején az infláció előtt és az infláció után is. Életszínvonaluk azonban, ahelyett, hogy emelkedett volna a spekuláció következtében, egyre rosszabbodik. Tartalékok grújtésére még csak gondolni sem tudnak. Ezért kéri a kormánytól, hogy haladéknélkül valósítsa meg a dolgozók érdekében a kötött gazdálkodást. Ugyancsak kéri, hogy a hároméves terv munkáit is indítsák meg."

Szakasits Árpád vezércikke

Szakasits Árpád a Szociáldemokrata Párt főtitkára a "Népszava" vasárnapi számában nagyrészt elvált vezércikkkel írt. Szakasits elvtárs cikkéből idézzük az előbbi részeket, amelyek a városi értekezlet után előadott helyzetéről szólnak.

"A Szociáldemokrata Párt hatalmas, öntudatos és elszánt tömegei a béke és szabadság forradalmi frontján sorakoznak föl egységesen — a háborús uszítók, a békehontókkal, a nemzetközi imperializmus ügynökeivel, a Szovjetunió ellenségeivel, a fasiszta reakcióval és Európa kiéhezett fővel szemben. Ezt cselekedjük mindenre való tekintet nélkül. Ez a mi ügyünk is. Ebben nem lehet közömbös a különbség. A közös fronton ott állunk védelmező és támadásra készen, hogy a magyar nép szabadságát, országunk függetlenségét és demokráciánkat, amelyet közös erővel építünk, csorba ha essék..."

... Ennek a harcnak értelme és célja tekintetében a Magyar Kommunista Párttal egyetértünk. Ez az a döntés, de ha ebben egyetértünk, egyet kell értenünk abban is, hogy egy-egy kérdésben való vitáinkat a lehető legkorábbi időben belül le kell zárunk, még pedig eredményesen. Minden félreértést, minden zavarót fényezés ki kell rekesztenünk a két párt viszonyából, hogy valóban munkásegység legyen a — „munkásegység" és ne sorvasztó, egymás ellen való hadakozás. Tömegeink ezt követelik lenyugodó erővel..."

... A Szociáldemokrata Párt semmiféle jobboldalissággal nem vállal közösséget. Sem a pártban belül, sem azon kívül. Tudja, hogy a legcsekélyebb jobboldali elhajlás menthetetlenül az opportunizmus mocsarába visz és azt is tudja, hogy az ifi fele veszedelmeket rejtena magában az egész munkásosztály, a demokrácia és a szocializmus szempontjából..."

... ha idehaza nem vállunk közösséget semmiféle jobboldalissággal, még kevésbé vállalunk közösséget azokkal, akik elfáradtak a szociáldemokrácia forradalmi lényegétől, vagy az árulás szándékával letértek a marxizmus útjáról. Ezek ellen harcolnunk kell!

Miért nem vonulnak ki Koreából az amerikaiak?

Molotov levele Marshallhoz. A moszkvai rádió közölte, hogy Molotov külügyminiszter levelet intézett Marshall amerikai külügyminiszterhez: az USA koreai köldöttségének magatartása arra mutat, hogy nem kívánja folytatni a vegyesbizottság munkáját. A levél rámutat arra, hogy az USA-küldöttség magatartása megakadályozza az egységes demokratikus koreai állam felállítását. A Szovjetunió már szeptember 26-án javaslatot terjesztett elő, amely szerint Korea számára lehetőség nyílna demokratikus kormány alakítására: az amerikai és szovjet csapatok egyidejű visszavonásával Erre a javaslatra amerikai részről még nem érkezett válasz. Molotov levelében felajánlotta: ha az amerikai kormány kész visszavonni csapatait 1948 elején, a szovjet csapatok is elhagyják Koreát.

Dimitrov a Petkov-perről

Dimitrov bolgár miniszterelnök nagyfontosságú nyilatkozatában foglalkozott a Petkov bolgár hazafutó politikai kivégzése körül támadt nemzetközi visszhanggal. Egyes nyugati körök szerint — mondta — Petkovot azért végezték ki, mert a bolgár ellenzék vezetője volt. Ez nem felel meg a valóságnak, Petkovot nem politikai okok miatt ítélték el, hanem azért, mert vádlottársait fasiszták szervezte megalakítására izagta és katonai puccsal akarta megbuktatni a törvényes bolgár rendszert. Elítélésének másik oka az volt, hogy terrorista csele-

Szoros munkásegységet követeltek az MKP debreceni pártnapján

A Magyar Kommunista Párt többször híve, tagok és érdeklődők ismét egybegyűltek az Arany Bikkában, hogy meghallgassák a központi előadó beszámolóját, a kommunista pártok városi értekezletéről, valamint a belpolitikai kérdésekről. Négyóra tájban megöltözték a nagytermet az üzemek és hivatalok dolgozói, munkások, tisztviselők, a haladó értelmiség képviselői egyetemi tanárok, magasrangú katonatisztek és mire az előadást megkezdték, már csak a folyosókon lehetett helyet szorítani az egyre özőnlő érdeklődőknek. Mindenkit megragadt a szépen dekorált terem, melynek emelvényén a párt hajdúmezei és debreceni vezetőségének tagjai foglaltak helyet.

A vasutas zenekar nyitotta meg a nyilvános pártnapot, majd Némethi József elvtárs a debreceni pártszervezet részéről üdvözölte a megjelenteket. Először Szabó István országgyűlési képviselő vette át a szót nagy apstól kísérv. Majd az autodefeki miatt néhány percet késelt Földes László központi előadó elvtárs a mikrofon elé. Részletesen rámutatott a városi konferencia kapcsán a külföldi és a hazai reakció állásfoglalására. A szabadság hívei minden bizonytalanságot legyőzik a háborús uszítók megfélemlítő hadjáratait.

Rátért a két munkáspárt közti jóviszony elmélyítésére is. Nemcsak a munkáspártok között, hanem a demokrácia valamennyi híve között is meg kell teremteni a kapcsolatokat. Ezzel is bizonyítja a Kommunista Párt, hogy nem tér le a választás előtt követt Nemzeti Függetlenségi Frontpolitikáról. Ez az összhang a kulcsa a gazdasági nehézségek leküzdésének is. A dolgozók érzik, hogy amíg ők küzdenek és nélkülöznek, addig egyesek fényűző

Szoros munkásegységet követeltek az MKP debreceni pártnapján

A Magyar Kommunista Párt többször híve, tagok és érdeklődők ismét egybegyűltek az Arany Bikkában, hogy meghallgassák a központi előadó beszámolóját, a kommunista pártok városi értekezletéről, valamint a belpolitikai kérdésekről. Négyóra tájban megöltözték a nagytermet az üzemek és hivatalok dolgozói, munkások, tisztviselők, a haladó értelmiség képviselői egyetemi tanárok, magasrangú katonatisztek és mire az előadást megkezdték, már csak a folyosókon lehetett helyet szorítani az egyre özőnlő érdeklődőknek. Mindenkit megragadt a szépen dekorált terem, melynek emelvényén a párt hajdúmezei és debreceni vezetőségének tagjai foglaltak helyet.

A vasutas zenekar nyitotta meg a nyilvános pártnapot, majd Némethi József elvtárs a debreceni pártszervezet részéről üdvözölte a megjelenteket. Először Szabó István országgyűlési képviselő vette át a szót nagy apstól kísérv. Majd az autodefeki miatt néhány percet késelt Földes László központi előadó elvtárs a mikrofon elé. Részletesen rámutatott a városi konferencia kapcsán a külföldi és a hazai reakció állásfoglalására. A szabadság hívei minden bizonytalanságot legyőzik a háborús uszítók megfélemlítő hadjáratait.

Rátért a két munkáspárt közti jóviszony elmélyítésére is. Nemcsak a munkáspártok között, hanem a demokrácia valamennyi híve között is meg kell teremteni a kapcsolatokat. Ezzel is bizonyítja a Kommunista Párt, hogy nem tér le a választás előtt követt Nemzeti Függetlenségi Frontpolitikáról. Ez az összhang a kulcsa a gazdasági nehézségek leküzdésének is. A dolgozók érzik, hogy amíg ők küzdenek és nélkülöznek, addig egyesek fényűző

Emelkedett külkereskedelmünk mérége

A kereskedelem- és szövetkezetügyi minisztérium most készítette el a szeptemberhavi külkereskedelmi mérleget. Az adatok az augusztusi mérleghozzávetőlegesen emelkedést mutatnak. Külkereskedelmünk összértéke szeptemberben az augusztusi 198 millió forinttal szemben 223 millió forintot tett ki, amelyből tisztán 84,5 millió forint az exportált áruk értéke.

Letartóztatták az erőszakos fiatalembereket

Dr. Ulyés Gábor vizsgálóbíró, aki szabadságáról visszatért Debrecenbe, letartóztatta Alám József vámospéteri és K. Szabó István halapi fiatalembereket erőszakos népi közömbös bűntette miatt. A tisztiorvosi bizonyítvány és a megfáradt ruhafosztályok tanuskodtak a büntetés elkövetéséről amennyiben enyhítő körülmény nem fogott fenn. Itt az esetekben 10 évig terjedhető fegyházbüntetés jár.

Miért nem vonulnak ki Koreából az amerikaiak?

Molotov levele Marshallhoz. A moszkvai rádió közölte, hogy Molotov külügyminiszter levelet intézett Marshall amerikai külügyminiszterhez: az USA koreai köldöttségének magatartása arra mutat, hogy nem kívánja folytatni a vegyesbizottság munkáját. A levél rámutat arra, hogy az USA-küldöttség magatartása megakadályozza az egységes demokratikus koreai állam felállítását. A Szovjetunió már szeptember 26-án javaslatot terjesztett elő, amely szerint Korea számára lehetőség nyílna demokratikus kormány alakítására: az amerikai és szovjet csapatok egyidejű visszavonásával Erre a javaslatra amerikai részről még nem érkezett válasz. Molotov levelében felajánlotta: ha az amerikai kormány kész visszavonni csapatait 1948 elején, a szovjet csapatok is elhagyják Koreát.

Dimitrov a Petkov-perről

Dimitrov bolgár miniszterelnök nagyfontosságú nyilatkozatában foglalkozott a Petkov bolgár hazafutó politikai kivégzése körül támadt nemzetközi visszhanggal. Egyes nyugati körök szerint — mondta — Petkovot azért végezték ki, mert a bolgár ellenzék vezetője volt. Ez nem felel meg a valóságnak, Petkovot nem politikai okok miatt ítélték el, hanem azért, mert vádlottársait fasiszták szervezte megalakítására izagta és katonai puccsal akarta megbuktatni a törvényes bolgár rendszert. Elítélésének másik oka az volt, hogy terrorista csele-

Szoros munkásegységet követeltek az MKP debreceni pártnapján

A Magyar Kommunista Párt többször híve, tagok és érdeklődők ismét egybegyűltek az Arany Bikkában, hogy meghallgassák a központi előadó beszámolóját, a kommunista pártok városi értekezletéről, valamint a belpolitikai kérdésekről. Négyóra tájban megöltözték a nagytermet az üzemek és hivatalok dolgozói, munkások, tisztviselők, a haladó értelmiség képviselői egyetemi tanárok, magasrangú katonatisztek és mire az előadást megkezdték, már csak a folyosókon lehetett helyet szorítani az egyre özőnlő érdeklődőknek. Mindenkit megragadt a szépen dekorált terem, melynek emelvényén a párt hajdúmezei és debreceni vezetőségének tagjai foglaltak helyet.

A vasutas zenekar nyitotta meg a nyilvános pártnapot, majd Némethi József elvtárs a debreceni pártszervezet részéről üdvözölte a megjelenteket. Először Szabó István országgyűlési képviselő vette át a szót nagy apstól kísérv. Majd az autodefeki miatt néhány percet késelt Földes László központi előadó elvtárs a mikrofon elé. Részletesen rámutatott a városi konferencia kapcsán a külföldi és a hazai reakció állásfoglalására. A szabadság hívei minden bizonytalanságot legyőzik a háborús uszítók megfélemlítő hadjáratait.

Rátért a két munkáspárt közti jóviszony elmélyítésére is. Nemcsak a munkáspártok között, hanem a demokrácia valamennyi híve között is meg kell teremteni a kapcsolatokat. Ezzel is bizonyítja a Kommunista Párt, hogy nem tér le a választás előtt követt Nemzeti Függetlenségi Frontpolitikáról. Ez az összhang a kulcsa a gazdasági nehézségek leküzdésének is. A dolgozók érzik, hogy amíg ők küzdenek és nélkülöznek, addig egyesek fényűző

Emelkedett külkereskedelmünk mérége

A kereskedelem- és szövetkezetügyi minisztérium most készítette el a szeptemberhavi külkereskedelmi mérleget. Az adatok az augusztusi mérleghozzávetőlegesen emelkedést mutatnak. Külkereskedelmünk összértéke szeptemberben az augusztusi 198 millió forinttal szemben 223 millió forintot tett ki, amelyből tisztán 84,5 millió forint az exportált áruk értéke.

Letartóztatták az erőszakos fiatalembereket

Dr. Ulyés Gábor vizsgálóbíró, aki szabadságáról visszatért Debrecenbe, letartóztatta Alám József vámospéteri és K. Szabó István halapi fiatalembereket erőszakos népi közömbös bűntette miatt. A tisztiorvosi bizonyítvány és a megfáradt ruhafosztályok tanuskodtak a büntetés elkövetéséről amennyiben enyhítő körülmény nem fogott fenn. Itt az esetekben 10 évig terjedhető fegyházbüntetés jár.

HOL SZÓRAKOZZUNK?

APOLLO MUZI
Debrecen először! Mopex-film!
Egy férfi két élete, egy asszony egyetlen langoló szerepe
Creer Carson és Roland Collman új nagy filmje
MEGTALALT ÉVEK
Előadások fél 5, fél 7, fél 9, vasárnap ünnepnap d. e. 11, du. fél 3.
M. S. Tel. 2. és 9. órákig.

VIGSZINHÁZ MOZI
Ma utoljára az izgalmas, exotikus, lebilincselő amerikai filmremek:
Anna és a sziámi király
Fősz.: Irene Dunne, Rex Harrison és Linda Darnell
Előadások: 2.30, 6. és 8.30-órán.

HARISNYA kötött szövetek, macskák, meleg gyermek, férfi fehér nemű nagy választékban
KÁLMÁN textilüzlet
Hangyaúttörő, Piac-n. 40
Figyelem! Kizárólagos áru árakat! Híváskorán hirdetésre 3 szöveg engedélyt kap

Debrecen...
Kike...
a de...
Vasár...
Nagy...
Geszte...
biztos...
a közp...
anyag...
a koll...
és kij...
hozzá...
15-ig...
terén...
előző...
1948-t...
zékész...
goztat...
rög sz...
főbbel...
luxusa...
pedig...
néhez...
tette...
megak...
dalom...
sát. C...
solták...
három...
tékben...
segére...
retébe...
folytá...
kisipa...
be és...
kiutal...
hegy...
relmét...
tén az...
A...
Józse...
János...
ván, B...
(Szob...
szélte...
mekr...
Csn...
zet m...
marad...
eddig...
emlité...
ros és...
megat...
tegsé...
máris...
tását...
ra. H...
nem...
NK...
K...
Szé...

700 vagon fát hajlandó szállítani Debrecennek három tűzifakereskedő

Debrecen, mint ismeretes, 1440 vagon fakiutalást kapott az Anyag- és Árhivataltól a téli tüzelő bizforsítására. Ennek a kiutalásnak első részletét, 100 vagonot sikerült biztosítani az erdőigazgatóságon keresztül. Ezt a száz vagon fát a guthi erdőből fogják beszállítani és a közellátás rendelkezésére bocsátani.

A további kiutalásokkal kapcsolatban Anyok Károly fakeser-

kedő 100, Anyok Lajos 300 s egy harmadik kereskedő szintén 300 vagon fát hajlandó saját maga Debrecenbe szállítani, ha a kiutalást és a szállítási engedélyt megkapja. A polgármester mint közellátási kormánybiztos a szállításhoz hozzájárult s így remélhetőleg rövid időn belül sikerül a jelentős fiamennyiséget a közönség rendelkezésére bocsátani.

Kiket véd az IPOK?

Nagy érdektelenség a debreceni IPOK értekezletén

Vasárnap délelőtt értekezletet tartott az Arany Bika nagyteremben a Debrecen és környéke iparosai számára az Ipek vezetősége. Az érdektelenség meglehetősen gyenge volt, miután a három és fél ezer debreceni iparos közül mindösszesen néhány száz gyűlt össze. Ennek egyik oka az a sok ígéret, melyet az iparosok kaptak s amelyekből eddig keveset váltottak ki.

A Hymnusz elhangzása után Nagy Sándor ipartestületi elnök nyitotta meg az értekezletet, majd Gesztesi Jenő az Ipek miniszteri biztosa kezdte meg beszámolóját a központ munkájáról. Beszélt az anyagihiány nehézségeiről, majd a kollektív szerződésekre tér át és kijelentette, hogy nem tudnak hozzájárulni a szerződés október 15-ig való aláírásához. Az adózás terén kéri a jelenlegi forgalmi adórendszer megszüntetését és 1948-tól az egyfázisú adó bevezetését. Ne értsék felre — hangsúlyozta — de a kormány nem rég szavazta meg a jövedelemtöbblettörvényt és most újabb a luxusadó akarja bevezetni. Már pedig ez egyes iparosok helyzetét nehezebbé fogja tenni. Bejelentette, hogy az Ipek-nak sikerült megakadályozni az iparos társadalombiztosítás törvénybe iktatását. Csak a nyugdíj ellátás javasolták. Rámutatott arra, hogy a hároméves terv milyen nagy mértékben lesz a kisiparosok segítségére úgy a közvetlen hitel keretében, mint más építő munkák folytán közvetve is. A korábbi kisipari hitel folyósítása nem vált be és most újabb remény van a kiutalásra. Végül bejelentette, hogy a fényképész iparosok sérelmét egységes állásfoglalás esetén orvosolni fogják.

A hozzászólások során Ókrós József, Batogh József, Gelbert János (Püspökladány), Kiss István, Mester Lajos, Kovács Gyula (Szoboszló) és Pásztor Károly beszélték a különböző iparos sérelmeiről.

Csmill Mihály a klinikán végzett munkák után járó fizetés maradását, valamint az Ipek eddigi munkáját kifogásolta. Megemlítette, hogy nem minden iparos ért egyet azzal, hogy az Ipek megakadályozta az iparosok letegyesség elleni biztosítását, ami máris éreztette volna kedvező hatását a rázúrt iparosok számára. Helytelenítette, hogy az Ipek nem volt hajlandó tárgyalni a

kollektív szerződés megkötéséről, ami a jelenlegi bizonytalan helyzetben előnyösen változtatott volna. A kalkulációk szempontjából sem közömbös tudni, hogy a jelenlegi 15 százalékos költségvetésbe állíthatják-e, vagy saját zsebükből fizetik-e ki az iparosok? Boldog József különösen a főszerződés megkötéséről beszélt. Kérte egyben, hogy az árak ezután a helyi kereskedőket keresztül utalják ki.

A felszólalásokra Lippay László az Ipek főtitkára válaszolt. Részletesen kitért mindazokra a kérdésekre, melyek a vita során felmerültek. Javasolta, hogy a központi intézkedések jelenlegi korszakának rendszerét, amely a kisiparosok szempontjából sérelmes, változtassák meg. Ennek érdekében forduljon az értekezlet táviratban az Anyag és Árhivatalhoz, az iparügyi miniszterhez és a Gazdasági Főtanácsához.

Az értekezlet eredményét Gesztesi Jenő miniszteri biztos összegezte. A többség Ipek-értekezlet Nagy Sándor elnök zárószavával ért véget.

Meg kell jegyeznünk, hogy feltűnő az a bizalmatlanság, ami az Ipek-kal szemben az iparosok körében tapasztalható. Ezt a hangulatot megváltoztatni még azaz sem lehet, hogy erőszakkal akarják azt bebizonyítani: csak ezen a szeren keresztül lehet az iparosok problémáit megoldani. Az az ellenzéki magatartás, melyt az Ipek vezetői a kormányintézkedésekkel szemben elfogadnak az értekezleten, holott ahhoz a párthoz tartoznak maguk is, amely a kormányintézkedéseket helyeselte — csak arra alkalmas, hogy az iparosokat megparja. Nem véletlen az, hogy Gesztesi Jenő beszéde amikor néhány olyan kijelentéseket tett, amivel a luxusadó bevezetését tartotta feleslegesnek, többen hangosan közbeszólltak: voltaképpen kiket véd az Ipek, a fényképész és nagyiparosokat, vagy az adójukat fizetni sem képes kisiparosokat? A kormányt bírálva, majd a kisiparosok helyzetét dicsérve olyan jellemző állapotot foglalt el, ami a debreceni iparosok jogos ellenkezését váltotta ki.

Az iparosok ügyét is, mint mindenkiét, családi határozott politikával lehet megoldani, nem pedig ingadozó, jellemző magatartással. Ez a tapasztalata a vasárnapi Ipek értekezletnek.

Harcot a drágaság letörésére!



Gyenge felhozatal, kis kereslet és elképesztően magas árak voltak a hétfői hetipiac jellemzői. A dolgozók nem érték a kormány kéréseként a hetek óta hirdetett árletörési harcban, sürgős és éreljes intézkedéseket szeretnének látni!

A debreceni munkásság elkészedetten tapasztalta már szombaton is, de még hatványozottabban mértékben hétfőn, hogy a debreceni piacot a vált

Emelkedtek az árak a debreceni piacon

Árletörés helyett újabb drágasági hullám ütötte el.

Joggal szorítják ököbe kezüket és követelik a munkásbíróságok felállítását. A harcot még kell indítani és gyökerestől ki kell irtani az árdragítókat.

A zöldségpiac árai

a hétfői hetipiacon a szombati árakhoz viszonyítva magasabbak voltak. Rózsaburgonya 1.40, Ella 1., vöröshagyma 3, kékpaprika 1.80, paraj 4, vöröskáposzta 2.50, sóska 2 forint volt különként.

Különösen érezhető volt a drágulás a hágymánál.

A baromfipiacon

a tojás ára 90 fillérre, sok helyen 1 forintra emelkedett. Hízott liba 10. hízott kacska 9.50 volt különként. Egy pár tyúk 24 forint, egy pár csirke 14—20.

A gyümölcspiacon

Egerből hozott szép szőlőt látnunk, azonban az ára még „szébb” volt: különként 5.40. A fekete szőlő ára is magas, kilója 3 forint. Almat látnunk 2 forinttól 3.60-ig.

Perorvoslatnak helye nincs!

Itt a munkásbíróságról szóló törvényjavaslat

Vidéken ötszázas létszámon felüli üzemek jelölnek ki munkás bírót

„Árdragítás és lánckereskedélem leküzdésére követeljük dolgozókból álló bíróság létesítését, amely 14 nap alatt köteles ítéletet hozni.” (Az MKP kormányprogram javaslatából.)

Az igazságügyminiszter a pénteki minisztertanács elé terjesztette a munkásbíróságok felállításáról szóló törvényjavaslatot. A javaslatot a minisztertanács elfogadta és kimondta, hogy a munkásbíróságok elé azok az árdragító visszaélések és más közellátási bűncselekmények tartoznak, amelyekben a fennálló rendelkezések értelmében halálos ítéletet vagy fegyházbüntetést kell kiszabni, ezenkívül a közszükségleti cikkek külföldre csempészésének halállal büntetendő esetei.

A törvényjavaslat értelmében az uszorabíróságok mellett az igazságügyi kormányzat öttagú külön tanácsokat állít fel, ezeknek elnöke a miniszter kiküldötte szakbíró, négy tagja pedig nagyüzemi munkás. Hogyan jelölik ezeket

ki? Budapesten minden kétezren, vidéken pedig minden ötszázon felüli munkáslétszámmal rendelkező gyárüzem üzemi bizottsága köteles 100 munkásonként egy-egy képviselőt kijelölni. Ezeknek nevét az igazságügyminisztériumhoz terjesztik fel. Közülük sorsolás útján jelölik ki a külön tanácsok 4 tagját és 2 póttagját. A jegyzékbe csak olyan munkást lehet felvenni, aki magyar állampolgár, 26. életévét betöltötte és büntetlen előéletű.

A munkásbíró működési ideje alatt közhivatalnoknak számít, munkabérével azonos összegű díjazásban részesül, de szolgálati viszonya érintetlen marad, üzemében szolgálatából elbocsátani nem lehet. A munkásbíró természetesen ugyanúgy köteles a hivatali titkot tartani, mint a szakbíró.

A munkásbíróságok tárgyalását az elnök vezeti, a munkásbírók ugyanazok a jogok illetik meg, mint az ítélelbírók. Szavazás előtt az elnöknek összegeznie kell az ügy állását a bírák előtt. A szava-

zás sorrendjét a munkásbírák életkora szabja meg. Legutóljára az elnök szavaz. A legfontosabb, az, hogy a munkásbíróság határozata ellen nincs perorvoslatnak helye. Ez alól csak az újrafelvétel kivétel.

Újrafelvétel esetében azonban újra munkásbíróság elé kerül az ügy, csak éppen más munkásokból álló tanácsnak kell itélkeznie. Halálos ítélet esetén a külön tanács azonnal határoz: kegyelemre ajánlja-e az elítéltet, vagy sem. Az esetleges kegyelmi kérvényt az igazságügyminiszterhez kell felterjeszteni.

A munkásbíróságok a törvény teljes szigorával fognak lesújtani a nép érdekei ellen törő valamennyi nagyfeketézőre, nagyspekulántra, nagycsempészre. A dolgozók most már azt követelik, hogy a törvényjavaslatból törvény legyen, mielőbb életbe lépjen és véget vessen azoknak a felháborító bűnöknek, amelyek nem egyeseket, hanem az egész magyar népet sanyargatják.

A kormány rendelete a kenyérspekuláció letörésére!

Fejenként öt kiló liszt lehet a háztartásban

A vámórlésre jogosultak holdanként 120 kiló búzát tarthatnak meg

A kormány vasárnap rendelettel zárta a kenyérgabona és lisztfeleslegeket. A hivatalos lap vasárnapi száma közli a mindenkié kiterjedő és már vasárnap hatályba lépett rendeletet, amely intézkedik a zár alá vett gabona és liszt beszállításáról.

A vámórlésre jogosultak a termelés tovább folytatására megtarthatnak a bevetendő terület minden kataszteri holdja után 120 kiló búzát, vagy 120 kiló rozsot, illetve kétszeresét és külön intézkedik a rendelet a háztartásokhoz tartozók és alkalmazottak gabona- vagy lisztmennyiségének nagyságáról.

A magánháztartások, amelyek nem önellátók, kenyérgabonát egyáltalában nem tarthatnak, lisztet pedig legfeljebb a háztartás

keretében ellátásban részesülő személyek után fejenként 5 kilogramm mennyiségben. Az ezt meghaladó mennyiségeket október 20-ig, illetőleg a liszt beszerzésétől számított 8 napon belül a közellátás céljára be kell szolgáltatni, vagy a fejenkénti 5 kilós mennyiséget meghaladó minden további 5 kilogramm után egy személynek egyhavi kenyér- és lisztjegyéről le kell monddania. A lemondás jövő év augusztus 1-ig terjedhet. A lisztfelesleg hatósági áron az előjáróság által

megbízott kereskedőknek kell beszállítani, akiknek nevét és telephelyét az előjáróság három napon belül közli.

Rendkívül érdekes a rendeletnek az az intézkedése, hogy aki a háztartásában megtartott lisztmennyiség ellenében lemond kenyér- és lisztjegyeiről, vagy a feleslegét beszállítja, annak visszatartható lisztje eredetét vizsgálni nem szabad és amiatt ellene sem közigazgatási, sem büntető eljárást indítani nem lehet.

Az újfényűt hotel

ASTORIA

BUDAPEST

Ujjonnan felszerelt 150 szobája minden modern komforttal teljes üzembn

Kiváló konyhája közismert. Mérsékelt árak

A debreceniek kedvelt szállodája

Megjelentek az őszi könyvujdonságok

Praktikusan be. On is e MODERN költészet könyvtárba. Havi tagsági díj: 4 forint. Széchenyi-utca 3

NE DOBJA EL ÖCSKA KALAPJÁT olcsón UJJÁALAKITJA KALAPIPAR Széchenyi-utca 7. (Údvarban)

Megtekintik a Hortobágyot a Tervhivatal főtitkára

Bereit Andor, a Tervhivatal főtitkára pénteken Debrecenbe érkezett, hogy megtekintse a Hortobágyot. A Tervhivatal főtitkára két-napos hortobágyi tartózkodásai alatt megismerkedik a Hortobágy problémáival, hogy a Hortobágy szükséges beruhásait bele tudja illeszteni a hároméves terv anyagi fedezetébe.

Tárgyalások a szabolcsi burgonyáról

Szabolcs vármegye alispánja összehívta a vármegye járási főjegyzőit, hogy a Nyíregyházára érkezett kormányküldöttségekkel megtárgyalja a szabolcsi burgonya felhajtásának és beszerzésének módjait. A tárgyalásokat Debrecenben is nagy figyelemmel kísérik, mert a szabolcsi burgonyakészletekből feltétlenül kíván a maga számára is biztosítani.

Nem árusíthatnak a hentesek fűszer és csemegeárut

A közelmúltban már megirtuk: zsendélet készül arról, hogy a hentesek a jövőben nem árusíthatnak fűszereket, gyümölcsöt és más, a fűszerkereskedők szakmájába tartozó élelmiszereket. A rendelet most megjelent és életbe is lépett.

Felmentették a gyapjútulvajokat

Még a múlt év májusában 10-10 évi fegyházra ítélte a rögtönítélő bíróság Bosznai Lajost, Rácz Sámuel és Nagy Ferencet, mert a püspökudányi pályaudvarról két bála gyapjút vittek el egy vagonból. A vádlottak akkor ittaságukra hivatkoztak és kérést az újrafelvétel. Hétfőn tartották a főtárgyalást és a bíróság felmentette a vádlottakat. *Simony László* ügyész megfellebbezte az ítéletet, azzal az indoklással, hogy ha a vádlottak két bála gyapjút 290 kilót súlyban el tudtak vinni, akkor a részesség nem lehetett olyan nagy fokú, hogy indokolt szolgálon a felmentésükre.

Egyek nyerte a járási tűzoltóversenyt

Hajdú vármegye központi járásának tűzoltói vasárnap Vánvasszeren ünnepélyes keretek között járási tűzoltóversenyt rendeztek. A versenyen megjelent az országos tűzoltóparancsnokság képviselőiben *Zubriczky Lajos*, a vármegye részéről ott volt *Torma Kálmán* alispán, míg a debreceni tűzoltóságot *Jakobinyi József* tűzoltóvezető képviselte. A verseny az egyéki tűzoltók nyerték, második helyen Nyírbrány, harmadikon Hajdúhadházi végzett. Az egyéki tűzoltók a vármegye vándordíját, egy szép kivitelű selyemzást kaptak. Több közönség tűzoltói nyertek ezenkívül díszoklevelet. A legjobb parancsnok címet szintén az egyékiek parancsnoka, *Bánk István* nyerte, akit díszoklevéllel tüntettek.

KÖNYVELESI SZAKIRODA
Vörösmarty-utca 24 szám
Telefon: 117.

Jelige:
A zord idők is elmúltanak,
S lelkeink felszabadultak.
Kentsék cég is a béke útján,
Felszabadulásunk után,
Tovább haladj.
Összegyűjti munkás tábort
S felkínálja jó szolgálatát.

A SZINHÁZ MINDNYÁJUNKÉ!

Írta dr. Asztalos Sándor szabadművelési felügyelő, mb. kultúratanácsnok

A szabadművelődés hároméves tervének elkészítésénél első és legfontosabb szempontunk a kulturális problémák társadalmosítása volt. Már itt, követeléseként lezögeztük azt, hogy jó színház nélkül semmi nem képzelhető el. Ha ezt a tételt visszajára fordítjuk (jó színház, egyenlő helyes kultúrpolitika), azonnal világossá válik a színház ember és társadalomformáló jelentősége beláthatatlanul fontos szerepe.

Sokszor és sokat hangoztatott tény az, hogy a színház eleven műfaj. Olyan műfaj, amelyik darabokból, rendezőből, színészekből, színpadból és közönségből áll — s ezek közül az emberek közül egyik sem hanyagolható el, mert különben a színház azonnal elveszti alapvető jelentőségét. Elválaszthatatlan és eleven kapcsolatban — egymással — kell ezeknek lenniük, mert ha ez nincs meg, olyan tünetek jelentkeznek, mint amilyenekkel az elmúlt évtizedek színházánál találkozunk.

HOL VOLT A BAJ?

Hol volt a baj? — adódik a kérdés — A felelet az: a színház társadalmosítása nem sikerült. A közönség elhanyagolta a színházat, így a színház minden volt, csak nem színház. De miért hanyagolta el a színházat? Sok minderre szoktak itt hivatkozni: gazdasági bajok, pénztelenség — sőt a reakció szívesebben hivatkozik arra is, hogy demokráciánk kizárta a művelődési alkalmakból a „középosztályt”, a munkásságnak pedig nem kell a kultúra. Az kétségtelen, hogy a munkásság és a dolgozó értelmiség nem dűskál az anyagi javakban — az is talán elválaszthatatlan, hogy elsődleges elemzési, ruházkodási stb. gondoljait következtében — tehát az objektív elégtelletek részleges hiánya miatt — egyáltalán nem volna csodálatos ha még a múltban oly gögösen az uralkodó osztályok számára kisajátított „kulturigény” is hiányozna belőle.

A MŰVÉSZET A LEGJOBB ÜZLET

Persze az igazság nem itt van, hiszen Az Ember Tragédiája több mint tizenöt előadást ért el, hozzávetőlegesen tizenkétezer ember nézte meg rövid egy hét leforgása alatt, s ennek a számnak több mint felét a munkásság adta. Pedig azt senki nem állíthatja, hogy egy esztendő alatt az a tizenkétezer ember megvagyonosodott. Nem erről van szó, hanem egyszerűen arról, hogy a „művészet a legjobb üzlet”, mert mihielyt művészetről van szó, azonnal van igény is: sőt pénz is kerül.

A színházzal szemben észlelt közömbösség eltűnt, s Debrecen közönségének a színház egyszerűen közügye lett. Hogy pedig a színház nem áll meg az első nagy győzeleminél, s hogy műsorpolitikájában törés nem következhet be, arra az igazgató megértő belátásán kívül biztosíték Somlay Artúrnak, az ország egyik legnagyobb élő művészenek a színház művészeti tanácsadójának személye — de nem utolsósorban magának a színháznak és a színház személyzetének a fegyvereltettség és a munkában tanúsított becsületessége.

Itt kell elvként lezögezmem valamit. Lehet, hogy a Tragédiát, vagy a Hány Jánost s talán az ekkövetkező darabokat egyes részletekben a mihielyt költségvetésével dolgozó színházak jobban előadhadják — nem szándékosan vállavergető jóindulattal viselkedni, de nem akarok az esztétizáló szakember kákácsonját keresésébe sem bocsátkozni — de meg kell mondanom:

szívesebben néztem a Tragédiát és a Hány Jánost részletekben, együtt és fogom nézni Eötvöst és Molière-t, mint a „Félmeletlen gránátoshót”, vagy az „Utcan felejtett női nagragót”. Nagy dolgokban a hibákat elhallgatni bűn, de csak a hibákat észrevenni és azokat az „abszolút mérték” lehetetlen magaslatairól szájonfogva visszavagdalni nemcsak hogy bűn, de egyenesen rombolás is.

EGÉSZSÉGES KÖZÖNSÉG-NEVELÉS

Persze a színház problémája ezzel még nincs teljesen megoldva: A kérdés löbbi része teljesen szabadművelődési feladat. A színház egész problémacsoportjának el kell jutnia a társadalom egészének tudatáig. Ezen a vonalon az a konkrét

feladatunk, hogy elsősorban u. n. Színházi Akadémiát szervezzünk (valószínű, hogy az Ady Társasággal karöltve), amelyiknek az lesz a feladata, hogy a modern dráma-irodalom és színház legalapvetőbb kérdéseit ismertesse a nagyközönséggel egy előadásorozatot keretében. Ugyancsak bevonjuk a munkába a szabadszínházokat is, mint ahogy azt már hároméves tervünkkel kapcsolatban nyilvánosságra hoztuk. Hajdú vármegye szabadművelődési felügyelőjével karöltve akciót indítottunk a tanyák és falvak színházajándékos kérdéseinek megoldására is.

Meggyőződésem az, hogy az új utakon új vezetéssel megindult Csokonai Színház és a Kamaraszínház segítségével és a közönség megértő támogatásával egészen új és demokráciánkhoz méltó korszakot nyit meg városunk színház-történetében.

Tizenhat működő szakosztálya van a debreceni Magyar-Szovjet Művelődési Társaságnak

Nagyszerű ünnepek a Társaság kétéves jubileumán

A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság debreceni csoportja tegnap ünnepelte fennállásának kétéves évfordulóját. Az évforduló egésznapos ünnepséggel reggel 9 órakor kezdődtek a Vig-moziban, ahol a „Serenese fell” c. pompás szovjet filmet mutatták be.

Délután 11 órakor tartotta a Társaság közgyűlését, melyen dr. *Sántha Kálmán* egyetemi professzor, a Társaság elnöke megtartta a Magyar-Szovjet Művelődési Társaságok jelentőségét. Ezután dr. *Lükő Gábor* számolt be az MSZMT debreceni csoportjának múlt évi működéséről. A Társaság számos előadást, kultúrtevényt rendezett, nyelvtanfolyamokat nyitott s jelenleg 16 működő szakosztálya van. Ezután került sor az új tisztkar megválasztására.

A közgyűlés egyhangúan a következő tisztkari választotta meg: Elnök: dr. *Sántha Kálmán* egyetemi tanár, ügyvezető elnök: dr. *Juhász Géza* egyetemi tanár, alelnökök: dr. *Lukács László* könyvtárgazdát és Nagy László MÁV műszaki főellenőr, főtitkárok: dr. *Lükő Gábor* egyetemi magántanár és dr. *Bihari József* állami gimnáziumi tanár. Titkárok: *Demeter István* és *Dombrowszky József*, jegyző *László Imre*, háznagy *Ménes Jánosné*, könyvtáros dr. *Benkő Györgyné*, pénztáros dr. *Lengyel Miklós*, epehór dr. *Bihari József*, jogtanácsos dr. *Gavallér Lajos*. Ezenkívül a Társaság 24 tagú elnöki tanácsot és 35 tagú választmányt választott, majd az egyes szakosztályi elnökök és titkárok megválasztására került sor.

A gyűlés végén határozati javaslatot fogadtak el, melyben elismeréssel veszik tudomásul a csoport vezetőinek, szakosztályainak, előadóinak és a Társaság céljai megvalósításában közreműködött minden laknak eddigi munkásságát, bizalmukat fejezik ki az új vezetőségnek. Kérik Debrecen társadalmát: aktív részvétellel segítsen a Társaságot annak megvalósításában, hogy a többbétédes elvű népszerű propaganda által felvezetett magyar tömegeket a szovjet nép kultúrájával megismertesse. Végül köszönetet mondanak a Nemzetközi Kapcsolatokért Apóla Szovjet Intézménynek (a VOKSznak) és MSZMT országos vezetőinek és *Hosev Mihály*nak, a debreceni szovjet konzulátus vezetőjének a Társaság munkájának odaadó támogatásáért. Délután 3 órakor a MSZMT Vo-

róshadsereg-útja 49 szám alatti helyiségében mesedélután volt, ahol dr. *Bihari József* orosz népmeséket mondott el az összegyűlt gyerekeknek. Szép sikert aratott a *Dombrowszky József* vezetése alatt álló általános iskolás csoport a Csap-utcai általános iskola VI. osztályos növendékei, akik orosz dalokat énekeltek. A résztvevő gyerekek kis ajándékosomagokat kaptak.

Ünnepi műsor-est

Este 7 órakor a Bikában tartotta a Társaság ünnepi műsoros estjét. A nagytermet és a karzatokat zsúfolásig megtöltötte a közönség. A magyar és a szovjet himnusszal nyitották meg az ünnepélyt, utána pedig dr. *Juhász Géza* egyetemi tanár mondott ünnepi beszédet. Az orosz és magyar lélek rokonságát a két néptörténelmi és kulturális kapcsolatait elemzte nagyhatású beszédében. Üdvözölte a megjelenteket, köztük *Szmirnov* követsegi tanácsost és *Hosev* konzult.

A VI. cserkészkerület regőscsoportja adott elő különböző nemzetek dalaiból és táncából nagy sikerrel. Különösen nagy sikert aratott *Szanyi Sándor* szótáncos. *P. Kőrössy Anni* kellemes hangja gyönyörködtette a közönséget. Az énekkartásti szaktanfolyam kará adott elő Bartók dalokat, majd a *Fazekas Mihály* állami gimnázium regőscsoportjának magyar táncai következtek. Ezután a fővárosi szereplők léptek a színpadra: *Nijinszki Tamara* és *Szakács Miklós* színészek orosz és magyar költeményeket adták elő, amelyek a két nép kapcsolataival foglalkoznak. *Szendró Mária* operatőrekésként határos énekszámait után az énekkartásti szaktanfolyam kará adott nagy sikerrel. *Kiss József* és *Kiss Erzsébet* kártyánca ismét az ifjúság tehetségét és közvetlen előadási formáját dicsőítte. Az ünnepély *Sosztakov-Szalmás* „A munka dicsőrete” című ismert dala zárta be, amelyet a pedagógusok kamarakórusa adott elő. Az ünnepi előadás befejezése után fél 10 órakor a Polgári Szórázó helyiségében a Társaság meghívottak részére vacsorát rendezett. A vacsorán *Sántha Kálmán* üdvözölte a megjelenteket. Szovjet részről *Szmirnov* követsegi tanácsos és *Hosev* konzult mutatták a Társaság jó munkáját, melyre *Dombrowszky József* orosznyelvű beszédében válaszolt.

Nem szűnnek meg a közellátási szervek

A közellátásügyi minisztérium megszüntetésével kapcsolatban a közönség széles rétegeiben elterjedt az a féjes hiedelem, hogy közellátási szervek is megszűnnek. A földművelésügyi minisztérium ezért felhívta a vármegyéket alispánjait, hogy gondoskodjanak ennek a hírnék erőlyes cáfolatáról. A közellátási szervek továbbra is működnek és a beszolgáltatás s egyéb kötelezettségek érvényben maradnak. A földművelésügyi minisztérium erőlyes intézkedéseket tesz a közeljövőben, hogy a közellátási szervek intézkedéseinek hathatós érvényt szerezzen.

Jól sikerült

a famunkások szüretibálja

Igen sokat vettek részt a Fajpári Munkások Szakszervezete által rendezett szombati esti szüreti báljon az Arany Bikában.

A bál előtt nagyszerű műsort mutattak be, melyben magyar nő-táncokkal *Kocsis Anna* és *Nagy József* szerepeltek. „Csajádi háromszög” címen egyfelvonásos Lohózatot *Nagy József*, *Komlósi Ernő*, *Tóth Miklós* adták elő. Ezt magyar páros tánc követte *Szabó Ilonka* és *Szél József* szereplésével. Végül *Fékö Anna* nagyszerű szavata következett. Az egyes műsorszámokat *Komlósi Ernő* konferálta. A bált 24 tagú csoport kísérettel nyitotta meg. A szölyével dúsan dekorált nagyteremben megkezdődött a hangulatos tánc. Az éber csőrűök, akik csinos magyar díszruhákban vevőkkel a közönség közé, eredményes munkával valamennyi szölyöt/vajt nyakoncsiplették és komoly bevételt biztosítottak ezzel is a rendezőségnek. A gondosan előkészített és jól szervezett bál igen sok fiatalnak marad emlékeztében.

Nem emelték a fa árát

Az egyik hétfői lap híradása szerint 4 forinttal emelték volna a külföldi termelésű tűzifa árát, amely eszerint a mai naptól kezdve 29 forint mázánként. A hírrel kapcsolatban az Anyag- és Árhivatal közli, hogy a tűzifa árát nem emelték és a tűzifakereskedők változtatlanul a régi áron kötelesek vevőiket kiszolgálni. A kereskedő, aki a vegyes hírek nyomán csak emelt áron hajlandó árusítani vagy a régi áron a kiszolgáltatást megtagadja, árdragítást illetve árulvonalást követ el és csellekedéssel nyomban a legszigorúbban megtorolják.

Nyilatkozat

Folyó hó 8-án a debreceni közmunkások tüntető felvonulásával kapcsolatban a budapesti „Világosság” című napilap október hó 11-i száma személyekkel helytelen és rossz beállítással jelentések folytán foglalkozott. A való igazság az, hogy én nem a MÁV közmunkások vezetője, mint a lap fejtette ki, hanem a MÁV Üzletvezetőbizottság tagjának vagyok szociálpolitikai előadója.

Amint a „Világosság” című napilap cikkében állít, teljesen valótlan. Semmi szükség sincs arra, hogy testvérpártunk lapja ilyen leleményt dobjon a közudatba. Ha pedig csinálja, győződjék meg annak igazi voltáról, úgy ahogy az tényleg történt. Mert semmi más nem történt, mint az, hogy a közmunkások munkát és kényereket kerestek.

Varga József
Szociálpolitikai előadó.

Irhabundát
leggicsebban
BARKÓ-tól
PIAC UTCA 79 sz

Ger

A Szociális Vasárnap legújabb ünnepélyes volt. Az ünnepélyes és hálás hírdőpók hogy a házsegítők dolgozóik a kormány goral su

Hétfői tárgyalásról a róság 7 munkások tisztjeit feloldó Nemes lakos, kovácskai gári isk zárd főh rancsno volt ti vádolt meg a Fegy Nemes gálatos közők tak az A vádi zadhöz de ő hogy lisban kedései említi esetét, megvez pusztu lázzal nap ma zta Jenő, szerite beken Nemes nagyra totta, lette Utá a tárg lyosak kaszó fekvő kizav degbe akikn Az kezte megh telen tároz vil munk gokat dészny anny hogy kezt lator, orosz elem gyak Szele tagja társi eszm az és i ő m ért deke A Mih előt

Gerő elvtárs felavatta az 1905-ik hidat

Legszébb vasúti hidunk a kétvágányú szolnoki Tisza-híd

A Szolnok-Szajol közt lévő híszai vasúti híd, amely az ország legerősebb hídja, vasárnap ünnepélyesen átadták a forgalomnak. Az ünnepségen Gerő Ernő közlekedési miniszter a szeretet és hála szavával emlékezett meg a hidépítők munkájáról. Hangoztatta, hogy az országnak még sok nehézséget kell leküzdeni. A magyar dolgozók jogos követelik, hogy a kormányzat kérésüket teljesítse szigorral sujtson le a nyomor vá-

szedőire, a nép ellenségeire. Legyen vége az igazságtalan gazdasági elosztásnak, mutassa meg a magyar demokrácia, hogy megbecsüli a dolgozók fáradtságos munkáját.

Tilgy Zoltán köztársasági elnök beszédében megállapította, hogy a nemzet sokkal tartozik dolgozó fiainak. A legnagyobb elismeréssel szólott Gerő miniszterrel és a hidépítő munka valamennyi résztvevőjéről, akik példát mutatnak az

egész nemzetenek. A szolnoki-kétyvágyú vasúti híd az ország legszépbb újjáépített hídja. Ez az 1905-ik híd, melyet Gerő elvtárs irányításával a magyar hidépítő, munkások és technikusok részben vagy egészben helyreállítottak. Az 1904-ik híd, a Zagyván átvezető vasúti híd uttközben avatta fel Gerő Ernő. Vasúti kocsijában jelentette a munkás-tisztviselő küldetését, hogy a híd elkészült.

Tömeggyilkosok felelnek büneikért

Kétévi huzá-vona után népbíróság elé kerültek Szelekovszky és pribékjei

Hétfőn nagyszabású bűnügy tárgyalását kezdte meg a népbíróság Tomola tanácsa. A 106/8 munkásszázad kegyetlenkedő tisztjeit és keretlegényeit vonták felelősségre. A vádlottak padján Nemes Károly biharnagybajomi lakos, volt szakaszvezető, Szelekovszky Ernő hajdúszoboszlói polgári iskolai tanár, a munkásszázad főhadnagy rangban lévő parancsnoka és Szatmári Mihály volt tizedes ültek. A negyedik vádlott Egri Sándor nem jelent meg a tárgyaláson.

Fegyveres fogházor kísérté be Nemes Károlyt, aki a munkaszolgálatosokat legválogatottabb eszközökkel kínózta. Sokan meghaltak az ő ideje alatt a századnál.

A vádirat szerint Nemes a századhoz 1943 februárjában került, de ő azt akarta bebizonyítani, hogy tulajdonképpen csak áprilisban helyezték oda. Kegyetlenkedései közül többek között megemlíti a vádirat Friedmann Ignác esetét, akit nemes oly súlyosan megvert, hogy két óra belül elpusztult. Kohn Mátyást 40 fokos lázzal munkára zavarta és másnap meghalt. Súlyosan bántalmazta Knöpfler Lipót és Katz Jenőt, Leer Ignácot arra kényszerítette, hogy saját székletéből bekent kenyérhajat egyen meg. Nemes az ellene felhozott vádak nagyrészt tagadta és azt bizonyította, hogy bántalmazásokat feleltesse parancsára követte el.

Utána Szelekovszky Ernő jött a tárgyalóterembe. Ellene is súlyosak a vádak. Kínózta a munkaszolgálatosokat, magas lázban fekvő kiütéses tifuzos betegeket kizavart a munkára, 35 fokos hidegben kikötöztetett zsidókat, akiknek lefagyott a kezük.

Az embertelen bánásmód következtében sok munkaszolgálatos meghalt. Szelekovszky az embertelen bánásmódra embereinek határozott parancsot adott. Ezenkívül élelmiszereket is elvont a munkaszolgálatosoktól, a csomagokat és pénzküldeményeket megdezmálta, "Tiszta kezűségére" annyiban vigyázott Szelekovszky, hogy mikor a zsidókat pofozta kesztyűt húzott. A munkaszolgálatosokat arra kötelezte, hogy az orosz lakosságtól pokrócokat, élelmiszert és más használati tárgyakat lopjanak. A vád szerint Szelekovszky a frontról hazatérve tagja lett a Keleti Arcvonal Bajtársi Szövetségnek és a Szövetség személt terjesztette. Szelekovszky az ellene emelt vádak tagadta és igyekezett bebizonyítani, hogy ő mindig a munkaszolgálatosokért harcolt néha még egyéni érdekeit is kockára téve.

A következő vádlott Szatmári Mihály. A tanács előbb ismertette előtte a vádak, mely szerint sz-

lyosan bántalmazta a munkaszolgálatosokat, kézzel, puskatussal. Pénzt vett el tőlük és amikor nem akartak fizetni veréssel fenyegette meg őket. Szatmári néhány esetet boismert, mikor megverte a munkaszolgálatosokat.

10 perc szünet után megkezdődött a tanúk kihallgatása. Elsőnek Fülöp Ernő Hatvan-utcai kereskedőt hallgatták ki, aki a 106/8 munkásszázadnál volt. Fülöp súlyosan terhelő vallomást tett Nemesre, akit szállításának nevezett. Egyedül Krusztopolje helységben 13 ember pusztult el Nemes általi kegyetlenkedése miatt. „Nincs olyan bajtárs a szá-

zadban akit nemes meg ne vert volna — mondotta Fülöp. — Többek között Faragó László Karca-i újságírónak is Nemes verte le a veséjét, minek következtében meghalt. Terhelő vallomást tett Szelekovszky Ernőre is. A tanút szembesítették a vádlottal.

A tárgyalás előreláthatólag még két napig fog tartani. Közel 30 tanút hallgatnak ki, köztük van Szentkatolnay Dezső volt őrnagy, zászlóalj parancsnok is akit már régebben életfogytiglani börtönrre ítélt a Népbíróság. Szentkatolnayt fegyveres fogházor kísérté le Budapestre a tárgyalásra.

Debreceni társelnöke lett a KISOSz országos vezetőségének

Pénteken tartotta Budapest. a Kiskereskedők Országos Szabad Szervezete első országos értekezletét, melyre a vidék valamennyi nagyvárosa elküldte képviselőjét. A beszámoló után végleges vezetőséget választott az eddig ideiglenesen megbízottak helyébe. A főtitkári székbe egyhangúlag Kommenov Pál országgyűlési képviselőt választották be. Az értekezleten résztvettek a küldöttek kivül a hatóságok képviselői is, Szalontai László kereskedelemügyi osztályfőnök, Keresztes pénzügyminiszteri tanácsos, és a budapesti kereskedelmi kamara és

más érdekképviselet vezetői. Igéretet tettek, hogy mindenben támogatni fogják a kiskereskedők érdekképviseletét és jogos sérelmeiket orvosolni fogják.

Az előzetes értekezleten a debreceniek részéről Gulyás Ferenc szólalt fel és vázolta a debreceni kereskedők helyzetét. Igéretet kapott fűszer, textil és az öszeresek részére szóló árulkutalásra. Az értekezleten őt társelnöknek választották meg. Rajta kívül a választmányba kerültek Debrecenből Farkas Lajos fűszerkereskedő és Szücs Lajos fűszerkereskedő.

Autós haisza után lopták el a szőrmegyár betörőjét

Mint a "Néplap" jelentette, vasárnapra virradóra 100.000 forint értékű szőrmét lopták el Somogyi László Varga-utca 32. szám alatti szőrmeargatóból.

Az alkulesos belörés elővetőjét vasárnap délután sikerült kézrekeríteni

Gönczi Imre Hunyadi-utca 1. szám alatti lakos személyében. Gönczi két hete szökött át a román határon, előzőleg Kolozsvártól követte el kisebb betöréseket. Debrecenben munkába állt Somogyinál azzal a szándékkal, hogy amint alkalm adódik kifosszja a raktárt és a loptott holmiból Budapesten

szőrmekereskedést nyit. A rendőrség nehéz bűnügyi csoportja telefonértesítés alapján azonnal auőba ült és

izgalmas haisza után Berettyóújfaluban utóérték a betörőt, aki az egyik vendégében éppen ebédel. A nyomozók megpillantásakor ijedében torkán akadt a falat, de aztán

felkapta a asztalról a kést és védekezni próbált.

Két nyomozó azonnal lefogta Gönczit és au őn Debrecenbe hozták. A loptott értékeket Gönczi egyik berettyóújfalui rokonánál teljes egészében megtalálták.

ŐSZI női divat pulóver különlegesség meleg női fehérneműk, férfi ingek zoknik nagy választékban

Tóthfalussynál
Piac-utca 40
Haugya-bérház

HIREK

IDŐJÁRÁS. Mérsékelt északi-északkeleti szél, változó felhőzet, a keleti megyékben kisebb esők. Reggel több helyen köd. A hőmérséklet alig változik.

A „Moszkva 800 éves” kiállítás megtekinthető csütörtökig minden nap délelőtt 9—1-ig a Déri-múzeumban. Belépődíj nincs. A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság kéri az egyes iskolák igazgatóit, hogy tegyék lehetővé a tanulóknak a kiállítás megszemlélését. Megjelent a Kereskedő Társulat október havi hivatalos körlevele.

Kinevezés. A földművelésügyi miniszter Kiss József derecskei és Balika Sándor nyeregházi okleveles gazdákat a közép- és alsófokú szakoktatás tanári létszámában az 5. fizetési fokozatba kinevezte.

Kálmán nap. Torma Kálmán Hajdú vármegye alispánja és Szabó Kálmán, Debrecen polgármestere tegnap ünneptelk névnapjukat. A vármegye, ill. a városi tisztviselői kara testületileg köszöntötte ebből az alkalomból a törvényhatóság első tisztviselőit.

Szabályozták a paraffin és a keverékmécses árát. Az iparügyi miniszter rendelkezést adott ki, mellyel szabályozta a paraffin és a keverékmécses árát. Eszerint a paraffin és keverékmécses legmagasabb fogyasztói ára bádoghüvelybe csomagolva 1,5 dkg súlyú darabonként 40 fillér, bádoghüvelybe csomagolva 2,5 dkg súlyú darabonként 60 fillér, papírba csomagolva legalább 5 dkg súlyú darabonként 80 fillér, papírba csomagolva legalább 10 dkg súlyú darabonként 140 forint.

APRÓHÍRDETÉSEKET délután 6 óráig vesz fel a kiadóhivatal. (Bajcsy-Zsilinszky-utca 16.)

Házasság. Rosenberg Lili és Stuhlberger József ma délután 4 órakor Piac-utca 58. szám alatt tartandó esküvőjükre az összes rokonokat és ismerősöket ezúton szeretettel meghívják. (x)

Gondatlanságból okozott emberlég és magrelhajtás vádjával állított a bíróság előt Bartha Józsefné nyomjai (Baranya megye) szülésző. Még 1946 június közepén Csékmő községben tiltott műfétet hajtott végre Gyenge Erzsébeten, aki meghalt. A f.tárgyaláson bebizonyosodott, hogy a műfétet nem Bartha Józsefné hajtotta végre, ő máf csak később vette kezelésbe a lányt. Bűncselekmény hiányában felmentették.

Táncanfolyam kezdődik október 14-én dr. Konczné „Ritmus” tánciskolájában. Péterfia 30. (x)

Sajtóhíba. Lapunk 12-i számában Varga Imre „Debrecen és a haladás” című tanulmánya utolsó hárságjában a Márciusi Front szerepét ismertette. Sajtóhíba csúszott be. „A Független Ifjúság küzdelmes éveit idézzük” mondat helyes szövege: „A Független Újság küzdelmes éveit idézzük.”

KALAPOT FRANKTÓL

A Szabadművelődési Énekkortársi Szaktanfolyam, mely első volt az országban, szombaton este kéthetes oktatás után záróvizsgát tartott. A tanfolyamon résztvettek a városi énekkarok vezetői és az énektanárok, akiknek minden este Orosz István énekkortársi szakfelügyelő tartott szakmai előadást. A jólsikerült tanfolyamot szombaton este, dr. Asztalos Sándor városi kultúratanácsnok zárta be.

Árdárgilót fogott el a gazdasági rendőrség Cseke Irén hajdúbüszörményi lakos személyében, aki a Simonffy-utcai piacon az olajat 520 helyett 8 forintért árultotta. 18 liter olajat elkobozták.

Tűz Nagyfülöpn. Az elmúlt éjszaka tűz ütött ki Nagy Elek nagyfülöpi tanyaán, s mire lokalizálni tudták, elpusztított két dohánypajtást 30 mázsa szénnel és 10 mázsa szemeszengerivel.

A Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezete szokásos keddi esti előadássorozatában 14-én dr. Lükő Gábor Szovjet zene címen, Timmer Sándor, a Magyar Ruháipar alkalmazottja pedig szakmai előadást tart. Mindenkit szeretettel vár a rendezőség.

Elítélték az arzénos kenyéret 1943 óta folyik öz. Farkas Gyuláné tégláskerületi lakos gondatlanságból elküvetett súlyos testi sértési pere. Öz. Farkas Gyuláné 1943 novemberében só helyett „Vinarzit” nevű arzénos készítményt tett a kenyérbe, melyet az Ujlaki-család vett meg. A család négy tagja nyolc napon túl gyógyuló súlyos mérgezést szenvedett. Mostanra sikerült csak az összes tanuvalómásokat egybegyűjteni. A hétfőn megtartott főjárgyaláson a bíróság öz. Farkas Gyulánét öthónapi fogházbüntetésre ítélte, de tekintettel magas korára, az ítélet végrehajtását felfüggesztette.

NÁNÁSSY
RADIO-VILLAMOSSÁG
Piac-u. 37
Új gyári rádiók, kerékpárok részlete SZERELÉS - JAVÍTÁS

Betörők jártak Szücs András, Egytelkeri-utca 40. szám alatti lakásán s 500 forint értékű ruhaneműt loptak el.

Lügkööldaltaj megmérgezte magát Cserép Sándorné 27 éves hajdúbüszörményi, Polgári-utca 23. szám alatti lakos, mert nehéz anyagi helyzete miatt gyermekeinek megfelelő ellátást nem tudott biztosítani. Életveszélyes állapotban a klinikára szállították.

Kivágta a kabátzsebet ismeretlen zseblóvaj a piacon öz. Báthory Józsefné, Werbőczy-utca 14. szám alatti lakosnak és kiemelte pénztárcáját 510 forinttal, irataiva és élelmiszergyegyeivel.

Feljelentést tett a rendőrségen Mezősi Rózi hajdúhadházi postakiadó két ismeretlen férfi ellen, akik Gémesi Gábor névre érkezett 171 forintos pénzküldeményt hamis igazolvánnyal felvették és azt közműban elmulatták. A rendőrség könnyű bűnügyi csoportja a helyszínen kivonulva megállapította, hogy a feltételek ifj. Csákö Gyula és Csákö Ferenc hajdúhadházi Oncastelepi lakosok, Csákök kihallgatásukkor konokul tagadták bűnösségüket.

Debrecen hírhedt szélhámosát Schuitz Jenőt szombaton reggel Debrecenből Nyiregyházaára szállították. Az ottani törvényszéki fogházból szökött meg. Mint a rendőrségen sirva vallotta, azért tette ezt, mert a menyasszonyt egyszer sem kereste föl a fogházban.

25 mázsa cukorrépat áoszt ki ismeretlen tettes az éjszakai órákban Kovács Gábor gazdálkodó Péterfiadűlő 38. szám alatti lakos földjéről.

Ismeretlen tettesek feltörték Kovács Jánosné Bánk tanya 43. sz. alatti lakos szőnjét, ahonnan 10 mázsa csöves lengerit loptak el.

2360 ruhelt árusított a repülőterem Timkó Erzsébet büdsszentmihályi 21 éves leány. Az ott tartózkodó rendőrszemnek felűnt a nagymennyiségű idegen valuta, a lányt bekísérté a rendőrségre, ahol bevallotta, hogy egy ismeretlen férfi szerelmi ajánlatot tett neki, amit ő el is fogadott. Együtt 1 üres vasúti teherkocsi mentek ahol a férfi zsebéből ap énzlárcát kihúzta. A rendőrség Timkó Erzsébetet őrizte be vette.

HARTMAN FERENC
és
FERENC JÓZSEFNE
WIEDER ERZSÉBET

ma délután fél 1 órakor a Kápolnás-utcai templomban tartandó egybekelési ünnepségére összes barátait, ismerősöket ezúton meghívja.

14.00: Hírek.
14.10: Lóbi Lili zongorázik, Sebessy és Sándor gondolkodik, Zongorán kísér: S. Mannaberg Rózsa.
15.00: Rádióskola. — 1. Szóló felhők nyomán, Molnár Aurél riportja. — 2. Gyermekkorosok. Kérő Alice Csodaszóban: Alice, — 3. herceg és a faknya. — 4. Sz. Vértessy Miklós napgyárzásával.
16.00: Órai képek a budai erőkben. Rádióport.
16.15: Beszélgetések a népdalról. Vargyas Lajos előadása. Közreműködik: Máthé Jolán (ének). — Zongorán kísér: Hajdu István, — 16.45: 30 éves a Szovjetunió. — A szovjet ifjúság Szekasits Antal előadása.
17.00: Hírek.
17.10: A Magyar Hadifogoly Híradó rádióközleményei.
17.15: A Vöröskereszt közleményei.
18.00: Erdőzsongás. Összeállította: Thurzó Gábor. Közreműködik: Gáborjáni Klára, Szemere Vera és Boglárka Mihály.
18.45: Balázs. Béla szalonzenekara játszik. Héjas Ilona énekel.
19.30: Falurádió. A Magyar Paraszti szövetség művelődési felőrlés.
20.00: Hírek. Sport hírek.
20.20: A Rádiózenekar játszik. Vezényel: Sándor György (zongora).
21.00: Folytatás Bp. II-ről. — 1. Mő. Beethoven: c-szóló zongoraverseny. (Sándor.)
21.00: Hírek. Szerkeszti Májor István.
21.25: Időseink kérdések. Kassai Géza előadása.
21.40: Chopin: esz-moll polonéz. — (Henryk Sztompka.) Hanglemmez.
22.00: Hírek és krónika oroszul.
22.25: Pepp Lajos hegedűl. Zongorán kísér: Arató Pál.
23.00: Szóalkotató muzsika. Hanglemmez.
24.00: Hírek.
0.10: Hírek és krónika franciánul.
0.20: Hírek és krónika angolul.
0.30: Hírek esperanto nyelven.

BUDAPEST II.

17.00: Ótóra tea. A Moulin Rouge jazz-együttese játszik. Várady György énekel.
18.05: An ember, akinek kiletetési titkát, Dénes Tibor novellája.
18.20: USA ajándékhanglemmez.
20.30: A Rádió Szabadegyeteme. — 1. Magyar népi földművelés. Balassa Iván néprajzi előadása. — 2. Az élet csodái című sorozatban: Az ősember barátai és ellenségei.
21.00: Hírek.
21.15: Tücsörcs. — 1. Barnet: Skyline. — (Joe Loss zenekara). — 2. Ellington: Sophisticated lady. — 3. (Gimmono Luncéford zenekara). — 3. Johnson: Dill pickles. (Harry Roy zenekara). — 4. Dupont: La Route. (Los Floridians zenekara). — 5. Kuzsi: Siars in your eyes. (Durium zenekara). — Hanglemmez.
21.30: Horváth Elemér cigányzenekara muzsikál. — Hangfelvétel.
22.00: Vita arról, amit hallottunk. Vas László és Hegedűs Géza műbírálkái. "Az idegen gyermek" című darab rendezőjével és főszereplőjével beszél: Békés István.
22.30: Hanglemmez.

Oktober 15. Szerda

BUDAPEST I.
6.30: Falurádió.
6.45: Reggeli torna.
7.00: Hírek. Műsorismertetés.
7.20: Az Atteleptési Kormánybiztoság közleményei. — Hanglemmez.
7.25: Reggeli zene. — Hanglemmez.
Közben: Naptár.
8.00: A MABI a demokráciában. — Nagy Lajos, a MABI elnökeinek előadása.
8.15: Széna magyar operettmelódia. — Hanglemmez.
9.00: A Rendőrség játszik. Vezényel: Bánfalvi Miklós. — 1. Lakatos Tibor: Unnapi zene. 2. Gounod szóló: Klement József. 3. Strauss: Mesél a bécsi erdő. Kerinög. 4. Bánfalvi Miklós: Részlet a Hunyad váráról című operettből. 5. Lehár: Egyveleg a drótosról című operettből. 6. Péter: Renc-cirkusz (Xilofon szóló: Tóth Antal).
10.00: Hírek.
10.00: Hírek és krónika franciánul.
10.10: Operaszíndarabok. — Hanglemmez.
12.15: Operaszíndarabok. — Hanglemmez.
12.40: Iszik a jószág. Bereczki Imre előadása.
13.00: Rózsá Emil szalonzenekara játszik.

(Otto Dobrindt zenekara.) Hang-lemmez.
20.30: A Rádió szabadegyeteme. I. Hazatért művészek. Gentile Beati. — 1. Cornaro Katalin, Jajczay Ilona előadása. — 2. Ujdonások és műnyelvi terén. Kuntalvi Résző előadása.
21.00: Hírek.
21.15: Horváth Elemér cigányzenekara játszik. Közvetítés a Szikszay éteremből.
22.15: Dalok és hangszeres zölök. Hanglemmez.

Oktober 16. Csütörtök

BUDAPEST I.
6.30: Falurádió.
6.45: Reggeli torna.
7.00: Hírek. Műsorismertetés.
7.20: Az Atteleptési Kormánybiztoság közleményei.
7.30: Rózsá katolikus vallásos felőrlés a Studioból. — Hanglemmez.
8.00: Népek dala. — Hanglemmez.
Közben: Naptár.
8.45: Mindennapi kenyerünk. Szabados Gyula előadása.
9.00: A MÁVAG szimfonikus zenekar játszik. Vezényel: Nagy József. Hírek.
10.00: Déli harangszó. Hírek.
12.15: Mautner Anna hegedűl. Zongorán kísér: Koltay Ferenc.
12.45: Zenés hírek.
13.00: Somló Sándor Melódia együttese játszik. Zimmermann Mária énekel.
14.00: Hírek.
14.10: A lótarás. Honti Jenő előadása.
14.30: Ifjúsági énekarok. A Magyar Pedagógusok Szabad Szakszervezetének műsora. Énekel a Főiskolások kamarakórusa. Vezényel: Fehér Béla dr.
15.00: Rádióskola. — 1. Mi van a számtanon túl? Péter Rózsa dr. szímanórája. — 2. Zene. — 3. Hírek és posta. — 4. Énekeljünk! Kerényi György dr. vezetésével.
15.55: Műsorismertetés.
16.00: Németh Marika és Biliczai Tivadár vidám, zenés felőrlés. Zongorán kísér: Turán László.
16.30: Gyermekrádió. Szerkeszti: Gyermekjóság műsora. Szerkeszti: Képes Géza és Pápa Relli.
17.00: Hírek.
17.10: A Magyar Hadifogoly Híradó rádióközleményei.
17.15: A Vöröskereszt közleményei.
18.00: Veronika kendője. Lányi Vilma előadása.
18.20: Solyomossy Lajos jazzművészek zongorázik.
18.45: A Magyar Szovjet Művelődési Társaság előadása. — Hogyan készült a tervgazdaság a Szovjetunióban. Sándor Pál előadása.
19.00: Vajda Imre, a Tervhivatal elnöke beszél a hároméves terv eddigi eredményeiről.
19.10: Közvetítés a Szegei Állami Nemzeti Színházról. — 1. A oroszországi vészt. Músszországi vég-

operája három felvonásban. Szóvivő: Gogol írta, fordította Raics István. Vezényel: Váradai László. Közben: Vezényel: Váradai László. Rendő: Abonyi Tivadár.
Az I. felvonás után kb.:
19.45: Hírek. Sport hírek.
A II. felvonás után kb.:
20.45: Falurádió.
A III. felvonás után kb.:
21.15: Hangos Híradó.
Utána kb.:
21.30: A csodálatos balett egy felvonásban. Zenejét írta: Veress Sándor. Koreográfusát tervezte: Zsedényi Károly. Vezényel: Váradai László.
21.50: Hírek és krónika oroszul.
22.00: Hírek. Mi hallunk holnap?
22.25: Karády Katalin és Kazal László énekel. Táncczene. — Hanglemmez.
23.00: Kévs szó — sok lemez.
24.00: Hírek.
0.10: Hírek és krónika franciánul.
0.20: Hírek és krónika angolul.

BUDAPEST II.

17.00: Ótóra tea. Hajdu Péter Broadway jazz-együttese játszik.
18.00: Hírek.
18.05: Két romantikus mester. Hanglemmez.
18.30: Jazzkedvelők iskolája. Hanglemmez.
18.50: Schubert: Esz-dur zongora harmas. (Busch—Serkin harmas). — Hanglemmez.
19.30: Amerikából jöttem... Beszélgetés dr. Halász Mikós amerikai publicistával.
19.45: Falurádió. — Hanglemmez.
20.15: Heti sportszemle.
20.30: A Rádió szabadegyeteme. I. A fényképezés a tudomány szolgálatában. Dr. Hornoki Nagy István előadása. — 2. A közepkori igaz képe. Dr. Komjáthy Miklós egyetemi magántanár előadása.
21.00: Hírek.
21.15: Balatrézletek és filmdalok. Hanglemmez.
22.15: USA ajándékhanglemmez.

Oktober 17. Péntek

BUDAPEST I.
6.30: Falurádió.
6.45: Reggeli torna.
7.00: Hírek. Műsorismertetés.
7.20: Az Atteleptési Kormánybiztoság közleményei.
7.25: Reggeli zene.
Közben: Naptár.
8.00: A védőknyűről a menedékházig. Szántó Gyula, a Vándor Sportszövetség elnökeinek előadása.
8.15: Hét egyveleg. — Hanglemmez.
9.00: Dombay Gyula szalonzenekara játszik.
10.00: Hírek.
12.00: Déli harangszó. Hírek.
12.15: Szirányi János zongorázik. Borossa Pál énekel. Zongorán kísér: Kardos István.
13.00: Vételkedő virágok. Turi Andrács előadása.

BUDAPEST II.

17.00: Ótóra tea. Szegedi Gyula jazz-együttese játszik.
18.00: Hírek.
18.05: A századvégi Hamlet. Jules Laforgue novelláját, rádióra átdolgozta: Jékely Zoltán. Közreműködik: Demeter Hedvig, Gáyi József, Joó László, Felvinczy Viktor és Kárpáthy Zoltán.
18.50: Műsorismertetés.
19.45: Stravinszkij Zenei postikájának ismertetése hanglemmezekkel.
20.30: A Rádió szabadegyeteme. — I. A gyerekek társasága. — Dr.

13.15: Farkas Jenő cigányzenekara muzsikál.
14.00: Hírek.
14.10: A vidék asszonyainak szerepe a magyar demokráciában. — 2. A Bottyánffy Pálné országgyűlési képviselő előadása.
14.30: Keresty Jenő orgonál. Közvetítés a Vas-utcai Protestáns Helyőrségi templomból.
15.00: Rádióskola. — 1. A sebesség szármayan: A legfőbb és a rakéta repülőgépek tanítványai. — 2. A szelvényes tanítványai. — 2. A mi írónk: Dickensről beszél Miklós Gyuszi dr. — 3. Zene. — 4. Orosz nyelvoktatás. — 5. Cserkészek 5 prée.
15.55: Műsorismertetés.
16.00: A házi-együttes játszik. Némes Rózsa énekel.
16.40: Dsida Jenő Bárány Tamás előadása. Közreműködik: Ilsvay Katalin.
17.00: Hírek.
17.10: Szakszervezeti tanácsadó.
17.20: Szakszervezeti híradó.
17.25: A Magyar Hadifogoly Híradó rádióközleményei.
17.30: A Vöröskereszt közleményei.
17.45: Sportközlemények.
18.00: Hindu versek és dalok. Összeállította: Nagy Ferenc. Közreműködik: Fűzi Matild (ének) és Fábry Zoltán. Zongorán kísér: Hajdu István.
18.20: Liszt: Terantella. (Vezényel: Kleiber.) — Hanglemmez.
18.30: Hangos Híradó.
19.00: "Versét írva Rákosi János." Közreműködik: Kapitány Anna és Lantos Olivér. Zongorán kísér: Martiny Lajos. Bevezetőt mond: Rákosi János.
19.45: Falurádió.
20.00: Hírek Sport hírek.
20.20: A Rádiózenekar játszik. Vezényel: Charles Bruok. Közreműködik: Starker János (gordonka). Amíg dik: Addig nyújtózkodjál, amíg takarodjál. Rádióbeszélgetés.
21.30: Hírek és krónika oroszul.
22.00: Hírek. Mi hallunk holnap?
22.25: Perts Jenő cigányzenekara muzsikál. Hangfelvétel.
22.45: Külföldi negyedóra.
23.00: BBC ajándékhanglemmezek.
24.00: Hírek.
0.10: Hírek és krónika franciánul.
0.20: Hírek és krónika angolul.
0.30: Hírek esperanto nyelven.

BUDAPEST II.

17.00: Ótóra tea. Szegedi Gyula jazz-együttese játszik.
18.00: Hírek.
18.05: A századvégi Hamlet. Jules Laforgue novelláját, rádióra átdolgozta: Jékely Zoltán. Közreműködik: Demeter Hedvig, Gáyi József, Joó László, Felvinczy Viktor és Kárpáthy Zoltán.
18.50: Műsorismertetés.
19.45: Stravinszkij Zenei postikájának ismertetése hanglemmezekkel.
20.30: A Rádió szabadegyeteme. — I. A gyerekek társasága. — Dr.

Mérei Ferenc előadása. — 2. In-donézia. Dr. Kiss István előadása.
21.00: Hírek.
21.15: Kelenyi György jazz-együttese játszik. Közvetítés az Astoria éteremből.
22.15: Művészelemzések.

Oktober 18. Szombat

BUDAPEST I.
6.30: Falurádió.
6.45: Reggeli torna.
7.00: Hírek. Műsorismertetés.
7.20: Az Atteleptési Kormánybiztoság közleményei. — Hanglemmez.
7.25: Reggeli zene. — Hanglemmez.
Közben: Naptár.
8.00: A négerrek helyzete az Egyesült Államokban. Bakonyi József előadása.
8.15: Fúvószenekari hangverseny. — Hanglemmez.
9.00: Az Egyesült Izzogóvár Művelődési Körének Tungstram Zenekara játszik. Vezényel: Bor Dezső.
10.00: Hírek.
12.00: Déli harangszó. Hírek.
12.15: Hangulatképek a pesti utcáiról. Tabi Ervin csövegése.
12.30: Kadics Józsa cigányzenekara muzsikál.
13.00: Városi képesalbum. Nyíregyháza. Dr. Haltenberger Mihály előadása.
13.15: Aczél Erzsébet zongorázik. Brezo Margit énekel. Zongorán kísér: Rákosi György.
14.00: Hírek.
14.10: Utassy Margit énekel. Vécsey Ernő zongorázik.
14.45: Az érzelmi politika — és következményei. Rubietzky Géza előadása.
15.00: Szovjet ajándékhanglemmezek. — Operaszíndarabok.
15.15: Társasjáték. Egy rádiósalád élete.
15.30: 30 éves a Szovjetunió. — A Szovjetunió szociálpolitikája. — Szánó Rezső előadása.
15.45: Beszélgetés a NIK munka-versenyének győztesével.
15.55: Műsorismertetés.
16.00: Gondolat-dalok. Gáspár Endre és Sárosy Mihály énekel. Gáspár Endre kísér: Kovács Barna és Sárosy Mihály.
16.30: Gyermekrádió. A jószívű kecske. Orosz népmese.
17.00: Hírek.
17.10: A Vöröskereszt közleményei.
17.30: A Munkás Kultúrmozgalmak. — 1. Az állatok nem értik. — Összeállította: György Agnes. — Versek, muzsika és részlet Raoul France. "A két tenger csodái" című művéből. Rádióra alkalmazta: György Agnes. — Személyek: A leány — Hegedűs Éva; A férfi — Várady György.
18.00: A novella vételemben. Örkény István előadása.
18.20: Liebner János gondolkodik. Sebők György zongorázik.

